

Tündérország a föld alatt

Séta a villanyfényben ragyogó aggteleki cseppkőbarlangban

Aggtelek, július 29.

(A Felsőmagyarországi Reggeli Hírlap kiküldött tudósítójától.) Az aggteleki cseppkőbarlangot villanyvilágítással látták el. A modern technika behatolt az aggteleki föld mélyére, új cseppkőalakulatot, új szépséget, különös csodákat világított meg és elindította a világhír felé az évmillió cseppkőbirodalmát.

Az új világítás premierje később lesz, a kormányzó jelenlétében. Vasárnap délután a magyar sajtó meghívott képviselőit kalauzolta végig Keszler Hubert, a barlang igazgatója, kutatója és feltárója a jósvafői és aggteleki barlangokon. Bevezetőül elmondotta Keszler Hubert, miképpen fedezte fel — a víz alatt, a Styx-folyó szifonjai alatt búváruháiban átkelve azt, hogy a 7 km. hosszú Domica-barlang és az aggteleki ág egy barlangrendszerhez tartoznak. A baradlái barlang hossza így kibővülve 21 kilométer lett — Európa leghosszabb cseppkőbarlangja.

Meseországban a föld alatt

A barlangba indulunk ezután, Keszler Hubert vezetésével. Százhárom kölépcsőt lépünk le, amíg leérünk a barlang utait fedő dolomit-homokra. Éles hideg vág az arcunkba és a mindössze 10 fok meleg barlangban elkél a felöltő. A tágas csarnokok cseppkősziklái között mint óriási égő gombák szórják a világosságot a csillogó sziklafalakra az új villanyvilágítás ívlámpái. Az új, mesterien elrendezett villanyvilágítás fénysugarai csillogó, ragyogó termeket, cseppkőalakulatokat, gyöngyháztermeket varázsolnak elő, amelyeket a Maxim-lámpák gyér világosságánál azelőtt nem igen láttak. Valóságos meseországban haladunk, egymást érik a látványok. A százhárom lépcső aljában az első tágas üreg a Csontház. Keszler Hubert itt is, mint minden érdekességnél magyaráz.

— A jég- és kőkorszakbeli ősemberek tanyája volt ez az üreg. Még barlangi medve állkapcsot is találtunk itt, ami arra mutat, hogy a barlangnak ez a része már kétszáz-ezer évvel ezelőtt is megvolt.

Az egyik beszélgetésben különös kis tavat alakítottak cseppkőből az évezredek. Kristálytisza vízben öt, fakultsárga színű barlangi göte úszkál.

— A posztumiai barlangból telepítettük őket ide és úgy látszik,

egészen tetszik nekik ez a környezet. Különben érdekes, hogy ebben a barlangban, ahol élőlényt szabad szemmel nem igen látunk, több mint kétszázhatvanféle állatka él, többek között a leghíresebb közöttük a vakrák, amelyet Niphargus Aggtelekiensis-nek neveztek el, mert sehol a világon nem található másutt, mint itt.

Egymást követik a tágasabbnál-tágasabb, harminc-negyven-ötven méter magas, csillogó falú, lámpafények ragyogásában tündöklő cseppkőtermek. Mindegyiknek külön neve van. Az egyik ilyen termet Nagytemplomnak hívják. Különös oldalág vezet ki belőle, amelyet Denevérjáratnak neveznek. Az évezredek során ebben a járatban annyi denevér/telepedett meg, hogy a közel-múltban, a modernizálás alatt, a szerencsi cukorgyár kétezer méter-mázsza denevérguanót szállított el.

A Styx folyó és a Purgatórium

Nem időzhetünk azonban sokáig sehol, mert a szebbnél-szebb látványosságok egyre tovább csalogatják az embert. A Nagytemplom után a Kistemplomnak nevezett üreg következik. Itt már gazdag pompájú cseppkőalakulatok vannak. Amint Keszler Hubert magyarázza a csodálatos cseppkővek elnevezéseit, a sziklafalakról visszaverődő hangja megizmosodva, élesen vágódik dobhártyáinkhoz.

Ragyogó cseppkővekből a Kistemplomban látható Michelangelo remeke, a Mózes-szobor, néhány lépéssel távolabb a Szűz Mária-szobor, majd a Szent István-torony. Az ember önkéntelenül is elémúl a természetesenálta szobrok meglepő hasonlóságán.

Keszler Hubert közben a villanyvilágítás berendezését magyarázza el. A barlang szakaszokra oszlik, minden szakasz végén villanykapcsoló van, amely egyetlen kattánásra a már bejárt részt elsötétíti, míg az előttünk álló útszakasz villanylámpáit kigyújtja.

Éppen most érkezünk az alvilágba, a sziklaüreg közepén folyik a Styx-patak, itt ágazik kettéfelé a barlang. Az egyik ága a jósvafői kijáratához vezet, míg a másik ág a barlang legtündöklőbb része, a Paradicsom felé visz. Ezen haladunk tovább. Kissé meg kell hajtani a derekat, hogy a Purgatóriumnak nevezett üregbe jussunk. Itt áll teljes

nagyságban Cseppkő-Herkules és a Magas-Tátra, mellettünk fonott drót húzódik: a rádió huzala, amelyről leadást közvetítenek majd. Közben eljutunk a Purgatóriumból a Paradicsom előcsarnokába. Újabb megesodáltnivaló: Széchenyi emlékoszló, Ábel koporsója, Kain botja, Mátyás Korvin-könyvtára, a delphi-i templom orgonája, cseppkősipokkal és végül a legérdekesebb: itt látható Pythia, a kongó kő. De nemcsak látható, hanem hallható is. Amint Keszler mérnök tenyerével megütögeti, ezüstös hangcsengést vernek vissza a falak.

A Paradicsom

Egészen sötét üregbe érkezünk.

Keszler mérnök csak most gyújtja fel ennek a szakasznak a lámpáit. A hatásért tette. És a hatás lenyűgöző. A Paradicsomban vagyunk, melyet méltán neveztek el annak. A kelti mesék vallórávált csodáinak csillogó gyöngyháztermében vagyunk. A hatvan méter magas terem csillogása fenséges látványt nyújt az új megvilágításban.

A Paradicsom ennek az ágnak egyik utolsó, de legnagyobb látványossága. Indulunk vissza. Amikor felérünk a szabadba vezető barlanglépcsők tetejére, a hirtelen meglehetősen kábulatba ejti az embert. Meg talán a földalatti meseország is...

Autobuszbba ülünk és az újraépített jó országúton veszélyes szerpentineken keresztül Jósvafőre megyünk. Jósvafőn a barlangbejárat előtti szaletliben ebédelnek a meghívott vendégek. Köztük Zsitvay Tibor dr., volt igazságügyminiszter, a Magyar Turista Szövetség elnöke, Zsembery Gyula, a Cserkészszövetség társelnöke, witéz Szentkereszt Gyula, ugyancsak társelnök, Putnoky Mór, a képviselőház hála-gya, báró Ragályi Balassa Ferenc földbirtokos és 22 újságíró.

Ebéd után a jósvafői barlang részét nézzük végig Keszler vezetésével. Itt többszáz méteres villanyvilágítással ellátott barlangfolyosó vezet a földalatti cseppkőországig. Félrelehet utakon haladunk, néhol olyan keskeny az út, hogy az ember karjával a hatalmas sziklafalat súrolja, máshol ijesztő sziklák alatt vezet az út tovább. Minden pillanatban azt hiszi az ember, hogy lezuhan.

— Ezek a sziklák — magyarázza Keszler Hubert — már többször megindultak.

A Pokolban

— A bejelentés nem kelt valami nagy örömet a társaság között. Mindenki ijedten siet tovább a félelmetes sziklavilágba. Végre elérkezünk cseppkőország határáig, hol piramisszerű, ragyogó cseppkőoszlop választja el az ősemberek által befűstölt szikla komor, fekete világát, a sok színben csillogó új cseppkőtermektől. Aggteleken a barlanglátogatást a Paradicsommal végeztük. Itt a Pokollal kezdődik a szemle. Ha azonban ilyen gyönyörű a pokol, mint amilyen a cseppkőbarlangnak ez a része, akkor érdemes odajutni!

Vörös, lila, sárga, fehér és még ki tudja, hányféle ragyogás csillog a falakról lógó cseppkőlebernyegeken, amelyek előtt mint égő gyertyák világítanak, pompáznak a pokolbeli cseppkőlelkek, megtestesült sok évezredek alakjai. Itt sem időzhetünk azonban sokáig. Kínai kristálypagodák, ciradás, sok színben csillámló korinthusi oszlopok tündöklőnek csodálatos fényjátékkal szemünk előtt. Ötven mé-

ter magas cseppkőterem a következő állomás, amely az új világításban teljes pompáját, ragyogását fényét, gazdagságát adja vissza mindannak, amit csak egy cseppkőbarlang nyújthat. India mesebeli pompája jut az ember eszébe, amikor a természet ekkora kincséből gét látjuk. A jósvafői barlangrész új kivilágítását ebben a teremben mutatja meg legjobban, mit jelent a villany. Van azonban még egy terem, ahová csak a jövőben felépülő villanyvilágítás fogja eljutatni kincseket felderítő fénykévéit is. A Csillagvizsgálóterem ez, melynek mennyezete a már eddig is megesodált szépségeknél kívül a világ legmagasabb cseppkőoszlopa fölé hajlik. Ez az oszlop huszonnégy méter magas és ezidőszent a világ leghatalmasabb cseppkőoszlopa. Az út már sötétbe visz tovább az aggteleki barlangkijárat felé. Ez a kilenc-kilométeres út hat óra gyaloglást jelent, melyet már nem teszünk meg, hanem visszafordulva, autóbuszaink felé tartunk.

Az autóbuszokkal Aggtelekre térünk vissza, ahol Keszler újabb kérdésekkel rohamozzák meg az újságírók.

— A barlang fejlődésének érdekében — válaszolja a kérdésekre Keszler —, több olyan intézkedésre, módosításra, modernizálásra és építkezésre volna még szükség, melyre egyelőre nem találtunk anyagi fedezetet. Így elsősorban a villanyvilágítás további kiépítését kell szorgalmazni. A jósvafői és az aggteleki járatot kisvasúttal kell összekötni a Styx vizét az egyik üregben tóvá kell duzzasztani, hogy ott a barlang belsejében csónakázó tó nyílhaszon meg, az aggteleki barlang bejárata elé szállodát kell építeni, a határon vámhivatalt kell létesíteni, hogy a Domica-barlang látogatói is átjöhessenek és a szállodában több napot eltölthessenek. Ha mindez elkészül, egészen bizonyos, hogy lesz idegenforgalom, pozitív anyagi eredmény és a világhír a tengeren túl is szárnyaira kapja az aggteleki cseppkőbarlangot. Ez a sok „kell“ azonban csak vágy, terv, amelynek megvalósításához éppen a legszükségesebb, a pénz hiányzik. Reméljük nem sokáig...

Wolff László

— Munkaszünet a valóságban! (Panaszos levél.) Tisztelettel kérem az alábbi sorok közlését: Évek óta abban a reményben harcolt a kereskedővilág a vasárnapi munkaszünetért, hogy ő is hozzájuthasson egy napi pihenőhöz. A most megjelent rendeletet egyes mellékucai kereskedők azonban a legügyesebb trükkökkel kijátszák és a lehuzott redőnyök mögött vigan folyik az árusítás. Mint Petőfi-uccai kereskedő, én is kényszerítve vagyok, hogy ünnepeket, pihenésemet feláldozva roskoljak a pult mögött, mert nem nézhetem, hogy a konkurrensemhez menjenek a vevőim. A legközelebbi rendőrszem a Vörösmarty-uccában van és ha néha-néha fellátogat ellenőrizni, akkor a munkaszünetet megszegőket külön őrszemek figyelméztetik és a rendőr hűlt helyét találja a vevőnek. Ugyanez a helyzet az esti záróra után. 10–11-ig is tart a kiszolgálás. Az alkalmazott 12 órakor kerül haza, hogy másnap fél 6 órakor ismét megkezdje az idegőrlő munkát. Amikor egyes rétegeknek vikkendről gondoskodnak, minél előbb meg kellene találni a módot, hogy a kereskedő is hozzájuthasson az öt törvényesen megillető pihenőhöz. Amidőn köszönetet mondok a közlésért, vagyok a tek. Szerkesztőség kész hive: Egy Petőfi-uccai kereskedő.

Villamoskészülékek
Csillárok
14 napos
propaganda kiárusítása a
Villamostelep Városi üzletében,
Hunyadi-utca 2